

بهاءالدین حسینی‌هاشمی

کارشناس اقتصادی

کاهش انتظارات تورمی

دستاورد

مذاکرات هسته‌ای

مذاکرات میان ایران و آمریکا، انتظارات تورمی را کاهش داده و پیش‌بینی می‌شود شکاف میان ارز تجاری و بازار آزاد نیز کمتر شود. از زمانی که در سال گذشته ریسک‌های سیاسی ناشی از درگیری میان ایران و رژیم صهیونیستی افزایش یافت، شاهد حوادثی چون شهادت فرماندهان حزب الله، ترور اسماعیل هنیه در تهران و پاسخ ایران به اقدامات رژیم صهیونیستی، سقوط دولت سوریه و روی کار آمدن ترامپ به‌عنوان رئیس‌جمهور جدید آمریکا بودیم. همچنین نرخ ارز در بازار آزاد شروع به جهش کرد، به‌طوری که نرخ دلار در بازار آزاد از ۶۰الی ۶۵ هزار تومان در اوایل سال ۱۴۰۳ به نزدیک ۱۰۵ هزار تومان در روزهای ابتدایی سال ۱۴۰۴ رسید. اما در روزهای گذشته با مطرح شدن خبر شروع مذاکرات غیرمستقیم میان ایران و آمریکا در عمان، انتظارات تورمی در بازار ارز به شکل قابل توجهی کاهش یافت که نمود آشکار آن را در کاهش قیمت ارز در بازار آزاد مشاهده کردیم. در این شرایط شاهد تعدیل نرخ ارز در بازارها هستیم و چنانچه بانک مرکزی، فرایند تخصیص ارز را تسهیل و شرایطی را فراهم کند که بهتر از گذشته، تخصیص ارز حاصل از صادرات به شکلی مطلوب‌تر و در زمان کمتری صورت بگیرد، بی‌شک قیمت ارز تجاری و ارز بازار آزاد به یکدیگر نزدیک خواهد شد؛ به‌عبارت دیگر، شکاف میان ارز تجاری و آزاد کمتر و تعدیل می‌شود. بنابراین بانک مرکزی باید زمان تخصیص ارز را کوتاه کند، چراکه کسانی که به بازار فشار وارد می‌کنند و نیازمند ارز هستند، ممکن است به‌خاطر تعهدات ارزی خود، ارز مورد نیاز را از بازار آزاد تهیه کنند و اگر فرایند تخصیص، تسهیل شود، شکاف موجود میان ارز تجاری و بازار آزاد به حد تعادل خواهد رسید. نکته قابل توجه آن است که نرخ ارز بازار آزاد به بازار ارز تجاری نزدیک خواهد شد، نه برعکس آن که مسئله مهمی است. رشد نرخ ارز در بازار آزاد، به‌طور کلی ناشی از افزایش انتظارات تورمی در سال گذشته بود که جهش نرخ ارز را رقم زد. امروز این انتظارات تورمی، به‌خاطر اخبار مربوط به مذاکرات غیرمستقیم در حال کاهش یافتن است و شاهد شکل‌گیری یک فضای اعتماد و اطمینان در منطقه هستیم. اگر این شرایط به نتیجه مطلوبی برسد، بدون شک نرخ ارز در بازار آزاد به نرخ ارز تجاری نزدیک خواهد شد. در حال حاضر، رقابت میان ایالات متحده آمریکا و چین در حال افزایش است. از آنجا که چین نقش مهمی در بازار ایران دارد، به نظر می‌رسد که آمریکا در تلاش است تا بازارهای اقتصادی را از چنگ چین خارج کند. آنچه از گفته مقامات آمریکایی حاصل شده، این است که آن‌ها به جز قصد توافق بر سر مسئله هسته‌ای با ایران، علاقه‌مند به گسترش روابط تجاری با ایران نیز هستند. در نقطه مقابل، اگر تحریم‌های ایران برداشته شود و بانک‌ها بتوانند روابط مالی و پولی خود را انجام دهند، سرمایه‌گذاری در ایران به‌طور چشمگیری افزایش پیدا می‌کند، ورود ارز به کشور بیشتر و سرمایه مالی به داخل کشور سرازیر می‌شود. نتیجه این اتفاق، می‌تواند به پایین آمدن قیمت ارز در بازار آزاد حتی کمتر از ارز دولتی منجر شود.

تأثیر متفاوت ساعت تابستانی بر صنایع مختلف

تغییر ساعت تاجه حد مصرف انرژی را محدود می کند؟

تغییر ساعت یا ساعت تابستانی (DST) تمرینی است که در آن طی ماه‌های گرم‌تر، ساعت‌ها را به جلو می‌برند، به‌طوری که مردم در زندگی روزمره خود زمان کمتری را در تاریکی می‌گذرانند. طرفداران تغییر ساعت به‌طور کلی استدلال می‌کنند که این کار موجب صرفه‌جویی در مصرف انرژی و ترویج فعالیت‌های اوقات فراغت در فضای باز در عصرهای تابستانی می‌شود. بنابراین برای سلامت جسمی و روانی مفید است، تصادفات رانندگی را کاهش می‌دهد، از جرم و جنایت می‌کاهد و حتی برای تجارت مفید واقع می‌شود. مخالفان اما استدلال می‌کنند که تغییر ساعت، ریتم شبانه‌روزی انسان را مختل می‌کند و ممکن است بر سلامت انسان تأثیر منفی بگذارد که همین امر، تصادفات کشنده را افزایش می‌دهد. همچنین احتمال حمله قلبی را بالا می‌برد. آن‌ها ادعا می‌کنند که این کار صرفه‌جویی واقعی در انرژی محسوب نمی‌شود.

۲ درصد تخمین زد. در سال ۱۹۹۵ گزارش شرکت‌های بیمه حاکی از کاهش پنج درصدی تصادفات مرگبار برای عابران پیاده بود. همچنین تلفات ترافیکی، سه تا چهار درصد در بریتانیا در مقایسه با عدم اعمال ساعت تابستانی کاهش داشته است. با این حال، تصادفات در طول دو هفته پس از پایان ساعت تابستانی در بریتانیا تا ۱۱ درصد افزایش می‌یابد.

به همین ترتیب در ایالات متحده، تصادفات وسیله نقلیه با حیوانات ۱۶ درصد در هفته پس از پایان ساعت تابستانی افزایش می‌یابد. مشخص نیست که آیا اختلال در خواب منجر به تصادفات مرگبار، بلافاصله پس از تغییر ساعت می‌شود یا نه، چراکه ارتباط بین تغییر ساعت و تصادفات رانندگی در آمریکای شمالی و بریتانیا مشاهده شده، اما مثلاً در فنلاند یا سوئد مشاهده نشده است. همچنین تغییر ساعت احتمالاً برخی از انواع جرم‌ها، مانند سرقت و تجاوز را کاهش می‌دهد، زیرا قربانیان احتمالی کمتری بعد از غروب در فضای باز حضور دارند.

آثار تغییر ساعت بر سلامتی

متخصصان درباره پیامدهای منفی تغییر ساعت بر سلامتی هشدار داده‌اند. ساعت تابستانی، زمان خواب را کاهش می‌دهد و باعث افزایش عدم تطابق بین ساعت بدن و زمان محلی می‌شود. محرومیت از خواب و استرس اجتماعی با اثرات منفی بر پیامدهای سلامت جسمی و روانی، از جمله افزایش خطر ابتلا به دیابت، چاقی، بیماری قلبی، افسردگی و برخی از انواع سرطان مرتبط است. حفظ زمان استاندارد در طول سال به‌عنوان گزینه ارجح برای سلامت و ایمنی عمومی از سوی کارشناسان پیشنهاد شده است.

به باور متخصصان، تغییر ساعت، خطر حمله قلبی را ۱۰ درصد افزایش می‌دهد و خواب را مختل می‌کند. اثرات سازگاری فصلی ریتم شبانه‌روزی می‌تواند شدید باشد و برای هفته‌ها ادامه یابد.

در نهایت، هنوز کاملاً مشخص نیست که آیا داشتن یک ساعت بیشتر نور خورشید در پایان روز در مقایسه با ابتدای روز مفید است یا خیر. به نظر می‌رسد مفید یا مضر بودن تغییر ساعت بین افراد مختلف جامعه متفاوت است و گمان نمی‌رود که اعمال ساعت تابستانی در بسیاری از کشورها به این زودی برچیده شود.

پتانسیل اعمال ساعت تابستانی برای صرفه‌جویی در انرژی، عمدتاً ناشی از تأثیرات آن بر روشنایی منازل مسکونی است که حدود ۴٫۵ درصد از میزان مصرف برق را در ایالات متحده و کانادا تشکیل می‌دهد. در مقایسه، تهویه‌های مطبوع ۱۶٫۵ درصد انرژی را در ایالات متحده مصرف می‌کنند.

تأخیر در زمان اسمی غروب و طلوع خورشید، استفاده از نور مصنوعی در عصر را کاهش و در صبح افزایش می‌دهد. در ابتدا هدف اولیه اعمال ساعت تابستانی، کاهش استفاده عصرگاهی از نورهای رشته‌ای بود که زمانی مدل استفاده رایج از برق محسوب می‌شد. از آن زمان تاکنون، الگوهای مصرف انرژی تا حد زیادی تغییر کرده است. اکنون استفاده از برق تحت تأثیر جغرافیا، آب و هوا و اقتصاد قرار دارد. بنابراین نتایج یک مطالعه انجام شده در یک مکان ممکن است با یک کشور یا آب و هوای دیگر متفاوت باشد.

طبق تحقیقات، اعمال ساعت تابستانی در ایالات متحده، هزینه‌های روشنایی منازل مسکونی را کاهش می‌دهد، اما به‌ویژه زمانی که منابع غیرالکتریسیته مصرف انرژی در نظر گرفته می‌شوند، مصرف کلی انرژی افزایش می‌یابد.

در سال ۲۰۰۰، زمانی که بخش‌هایی از استرالیا تغییر ساعت را در اواخر زمستان آغاز کردند، مصرف کلی برق تغییری نکرد، اما اوج بار صبحگاهی و قیمت‌ها افزایش یافت. در مجموع مصرف کلی یکسان بود، زیرا مردم در صبح‌های تاریک برق بیشتر و در عصرهای روشن‌تر، برق کمتری مصرف می‌کردند.

یک مطالعه مشابه در ژاپن در سال ۲۰۰۷ نیز حاکی از کاهش ناچیز مصرف برق بر اثر تغییر ساعت بود. پژوهشگران می‌گویند تغییرات آب و هوا بر استفاده از انرژی محیط‌های اداری تأثیر دارد و تأثیر ساعت تابستانی بر تقاضای انرژی سرمایه‌شی و گرمایشی به موقعیت جغرافیایی بستگی دارد. مطالعات متعدد نشان داده که اعمال ساعت تابستانی مصرف سوخت را افزایش می‌دهد.

افزایش امنیت عمومی

در سال ۱۹۷۵، وزارت حمل‌ونقل ایالات متحده کاهش ۰٫۷ درصدی در تلفات ترافیکی در طول اعمال ساعت تابستانی را شناسایی کرد و کاهش واقعی را بین ۱٫۵ تا

چرا به ساعت تابستانی نیاز داریم؟ مطالعات انجام شده طی ۲۵ سال گذشته، نشان داده که این تغییر یک‌ساعته، ریتم بدن را که با چرخش زمین، تنظیم و سازگار شده، مختل می‌کند. این امر به بحث‌ها در مورد اینکه آیا اعمال ساعت تابستانی به هر شکلی ایده خوبی است یا نه، دامن می‌زند. مسئله این است که برای هر استدلالی یک مخالف وجود دارد. مثلاً، مطالعاتی وجود دارد که نشان می‌دهد وقتی افراد یک ساعت خواب اضافی را از دست می‌دهند، تصادفات رانندگی بیشتری داریم. همچنین مطالعاتی وجود دارد که نشان می‌دهد وقتی یک ساعت نور خورشید در پایان روز وجود دارد، سرعت کاهش می‌یابد.

ما همچنین می‌دانیم که افراد در شروع ساعت تابستانی، بیشتر دچار حملات قلبی می‌شوند، اما در مورد سلامت روان، به نظر می‌رسد مردم زمانی که یک ساعت بیشتر در نور روز زندگی می‌کنند، خوشحال‌ترند.

اگرچه صرفه‌جویی در مصرف انرژی اغلب به‌عنوان دلیلی برای اعمال ساعت تابستانی مطرح است، اما گفته می‌شود انرژی صرفه‌جویی شده چندان قابل توجه نیست.

در مجموع، صنوف و صنایع مختلف تمایل متفاوتی به اعمال این ساعت دارند؛ صنعت ورزش‌های تفریحی می‌خواهد مشتریان بیشتری پس از یک روز کاری که هنوز هوا روشن است، به آن مراجعه کنند، اما صنعت سینما، ساعت تابستانی را دوست ندارد، چراکه وقتی هوا روشن است، کمتر کسی به تماشای فیلم می‌رود.

تأثیر بر مصرف انرژی یک فراتحلیل از ۴۴ مطالعه در سال ۲۰۱۷ نشان داد که ساعت تابستانی، منجر به صرفه‌جویی ۰٫۳ درصدی در مصرف برق می‌شود. علاوه بر این صرفه‌جویی در مصرف برق برای کشورهای دورتر از خط استوا بیشتر است، در حالی که مناطق نیمه گرمسیری برق بیشتری مصرف می‌کنند. این بدان معنی است که اعمال ساعت تابستانی، ممکن است در برخی کشورها مانند کانادا و بریتانیا در مصرف برق صرفه‌جویی کند، اما در کشورهای دیگر مانند مکزیک، جنوب ایالات متحده و شمال آفریقا مصرف برق را افزایش می‌دهد. ضمن اینکه این صرفه‌جویی در برق همچنین با استفاده اضافی از انواع دیگر انرژی، مانند سوخت گرمایشی همراه و جبران می‌شود.

هر ساله در زمان مشخصی (دومین یکشنبه ماه مارس، ساعت دو بامداد)، ساعت در بسیاری از کشورهای دنیا نظیر ایالات متحده یک ساعت جلو کشیده می‌شود و نزدیک به هشت ماه همین‌طور می‌ماند که به آن «ساعت تابستانی» می‌گویند. سپس در اولین یکشنبه ماه نوامبر ساعت دو بامداد، ساعت یک ساعت به عقب کشیده می‌شود و به حالت استاندارد بازمی‌گردد.

این سیستم (مارس تا نوامبر) که ایالات متحده از آن پیروی می‌کند در سال ۲۰۰۷ آغاز شد، اما این مفهوم بسیار قدیمی‌تر است. به گفته اداره آمار وزارت حمل‌ونقل ایالات متحده، ساعت تابستانی ریشه در برنامه قطارها دارد، اما در اروپا و ایالات متحده برای صرفه‌جویی در مصرف سوخت و انرژی در طول جنگ جهانی اول به کار گرفته شد.

دلایل استفاده از ساعت تابستانی

ایالات متحده در اغلب دوران جنگ جهانی دوم، ساعت تابستانی را به شکل دائمی نگه داشت. این ایده برای صرفه‌جویی در مصرف سوخت و استاندارد نگه داشتن زمان مطرح شد. با پایان یافتن جنگ در سال ۱۹۴۵، مؤسسه گالوپ از مردم پرسید که ساعت را چگونه باید بگویم و تنها ۱۷ درصد از مردم خواستند آنچه را که در آن زمان «ساعت جنگ» نامیده می‌شد، در تمام طول سال حفظ کنند.

ایالات متحده در طول بحران انرژی در دهه ۱۹۷۰ دوباره ساعت تابستانی دائمی را امتحان کرد. هدف از آن صرفه‌جویی در سوخت بود. در زمانی که ریچارد نیکسون، رئیس‌جمهور وقت آمریکا این قانون را در ژانویه ۱۹۷۴ امضا کرد، یک اقدام محبوب برشمرده می‌شد، اما در پایان آن ماه، فرماندار فلوریدا پس از اینکه هشت دانش‌آموز در تصادفی به علت تاریکی قربانی شدند، خواستار لغو این قانون شد و مدارس در سراسر این کشور، زمان آغاز فعالیت خود را تا طلوع خورشید به تأخیر انداختند. سپس در تابستان، موافقت عمومی به شدت کاهش یافت و در اوایل ماه اکتبر، کنگره آمریکا به بازگشت به زمان استاندارد رأی داد. سرانجام مجلس سنای ایالات متحده، قانونی را در مارس ۲۰۲۲ تصویب کرد تا «ساعت تابستانی» دائمی شود و این لایحه به اتفاق آرا تصویب شد، اما قانون‌گذاران مجلس به این لایحه رأی ندادند.

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی

روزنامه نگار

محمد رضوانی